

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Qloballaşma və beynəlxalq sosial iş

Fənn proqramı: " Qloballaşma və beynəlxalq sosial iş" Bakı BDU-da təstiq edilmişdir.

Kodu: IPF-B19

Tədris ili: III (2024-2025) semestr: VI

Tədris yükü: Ümumi-150 saat; Auditoriya saati-45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: m.Mirzəzadə *Günel* Məhərrəm qızı

E-mail ünvanı: gunelmirzazada@mail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə.Məmmədov k.19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Aytəkin Hüseynli, Bakı, 2013,
2. Cavid Şahmaliyev, Sosial iş bacarıqları
3. İnqilab Şahbazov, Tədqiqat metodları, Sosial elmlər və biznes araşdırmaları, 2019.
4. Rəna Məmmədova, Sosial işə giriş Muntəxəbat. I hissə. Bakı
5. A.D. Zamanov, H.L Əliyeva. Sosial işin əsasları.Bakı -2015
6. Bayramov Ə.S., Əlizadə Ə. Ə. Sosial psixologiya. Bakı-2003
7. Гласс Дж, Стэнли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии. М: Прогресс, 1976

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

"Qloballaşma və beynəlxalq sosial iş" fənni sosial işdə qloballaşma prosesinin öyrənilməsi və onun müasir dövrdə beynəlxalq sosial iş prizmasından yanaşma qaydalarını öyrədir. Tələbələri sosial iş təcrübəsi zamanı zəruri olan bilik, bacarıq və vərdisləri inkişaf etdirmək, beynəlxalq sosial işin tarixindən, allə, uşaq və qruplarla sosial işdə müdaxilə metodları haqqda məlumatlandırmaq, tələbələri global problemlərə müxtəlif situasiyalarda beynəlxalq aləmdə görülən tədbirlər, müdaxilə üsulları ilə tanış etmək və s. fənnin tədrisinin əsas məqsədlərindən biri hesab edilir. Həmçinin tədris kursu "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət fənləri" kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi 3 tədris ilinin 2 semestrində 45 saat (30 s. mühazirə, 15 s.məşğələ) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə "Qloballaşma və beynəlxalq sosial iş" mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, prinsipləri ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlara yer verilir. Tələbələr fənni öyrənməklə sosial işlə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bezi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bezi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir,
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat , seminar 15 saat. Cəmi: 45 saat.

№	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu 1. Qloballaşma anlayışı Plan: 1. Qloballaşmanın mahiyyəti 2. Qloballaşma prosesinin təsirləri 3. Qloballaşmaya müxtəlif baxışlar, antiqlobalizm	2	2	
2	Mövzu 2. Beynəlxalq sosial işin təyinatı Plan: 1. Qloballaşma və sosial iş peşəsi 2. Beynəlxalq sosial işin dəyərləri 3. Beynəlxalq sosial işin prinsipləri	2	2	
3	Mövzu 3. Beynəlxalq sosial iş standartları Plan: 1. Sosial işçinin klientlərə qarşı etik məsuliyyətləri 2. Həmkarlara qarşı etik məsuliyyətləri 3. Cəmiyyətə qarşı etik məsuliyyətləri	2		
4	Mövzu 4. Müasir dövrün sosial-qlobal problemləri Plan: 1. Sosial- qlobal problemlərin təsnifatı. 2. Qlobal problemlərin sosial həyata təsiri	2		
5	Mövzu 5. Qloballaşma və demoqrafik siyasət Plan: 1. Demoqrafik modellər 2. Urbanizasiya 3. İnsan İnkişaf konsepsiyası 4. Sosial kapital anlayışı	2	2	
6	Mövzu 6. Qlobal arenada gender siyasəti Plan: 1. Beynəlxalq aləmdə gender məsələləri 2. Azərbaycanda qadın hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində görülən işlər.	2	2	
7	Mövzu 7. Qloballaşma və sosial siyasət Plan: 1. Rifah və rifah dövləti anlayışı 2. İnkişaf etmiş ölkələrdən nümunələr 3. Vətəndaş cəmiyyəti	2		

8	Mövzu 8. Qloballaşma dövründə uşaq siyasəti Plan: 1. Postmodern dövrdə uşaq tərbiyəsi 2. Beynəlxalq uşaq hüquqları	2	2	
9	Mövzu 9. Beynəlxalq sosial iş modelləri Plan: 1. ABŞ-da sosial iş 2. Türkiyədə sosial iş 3. Almaniyada sosial iş	2		
10	Mövzu 10. İnsan alveri və sosial iş Plan: 1. İnsan alveri anlayışı 2. İnsan alveri ilə mübarizə 3. İnsan alveri qurbanları ilə keys menecment	2	2	
11	Mövzu 11. Miqrantlarla sosial iş Plan: 1. Qloballaşma və miqrasiya 2. Miqrantlarla sosial işdə əsas bacarıqlar	2		
12	Mövzu 12. Qloballaşma və münaqişələr Plan: 1. Münaqişə anlayışı 2. Sosial münaqişənin həll yolları 3. Münaqişə nəzəriyyəsi və sosial iş	2		
13	Mövzu 13. Fövqəladə hallarda sosial iş və Hərbi sosial iş Plan: 1. Travmatizasiya olunmuş insanların ehtiyacı 2. Fövqəladə hallarda sosial işçilərin rolu 3. Hərbi sosial işdə standartlar	2	2	
14	Mövzu 14. Beynəlxalq təşkilatlar və sosial iş Plan: 1. İnsan hüquqları və təşkilatlar 2. BMT nin tərkibində sosial təşkilatlar	2		
15	Mövzu 15. Azərbaycanda sosial iş qurumları və fəaliyyətləri Plan: 1. Sosial Xidmətlər Agentliyi 2. DOST mərkəzləri 3. "SOS Uşaq Kəndləri" nin missiyası və fəaliyyəti	2	1	
	Cəmi:45 saat	30s.	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Fənnin tədrisinin məqsədi, tələbələrin sosial iş biliminin səviyyələri, sosioloji bilimin strukturunda qloballaşmanın və tətbiqi beynəlxalq tədqiqatların yeri, mahiyyəti, strukturu, formaları barədə sistemli biliklərlə yaxından tanış etmək, onlara müvafiq ixtisas bilikləri və peşə fərdi işlərini dərinlən aşılamaqdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Qloballaşma və beynəlxalq sosial işin nəzəri əsaslarını öyrənir;
- Sosial işin beynəlxalq sferada vacib olan məlumatları mənimsəyir;
- Fərqli situasiyalarda qlobal problemləri araşdırarkən vacib məlumatları analiz, təhlil etmək, nəzəri bilikləri praktiki tədqiqatla əlaqələndirmək metodlarına yiyələnir;
- Sosial iş metodlarını qloballaşma prosesi zamanı istifadəsi qaydalarını öyrənir;
- Sosial işdə beynəlxalq müdaxilə metodologiyalarının praktik tətbiqi yollarını mənimsəyir;

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Qloballaşma prosesinin təsirləri
2. Qloballaşmaya müxtəlif baxışlar, antiqlobalizm
3. Beynəlxalq sosial işin təyinatı
4. Beynəlxalq sosial işin dəyərləri
5. Beynəlxalq sosial işin prinsipləri
6. Beynəlxalq sosial iş standartları
7. Sosial işçinin klientlərə qarşı etik məsuliyyətləri

8. Sosial işçinin həmkarlara qarşı etik məsuliyyətləri
9. Sosial işçinin cəmiyyətə qarşı etik məsuliyyətləri
10. Sosial- qlobal problemlərin təsnifatı.
11. Qlobal problemlərin sosial həyata təsiri
12. Qloballaşma və demoqrafik siyasət
13. Demoqrafik modellər və urbanizasiya
14. Qlobal arenada gender siyasəti məsələləri
15. Azərbaycanda qadın hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində görülmə işlər.
16. Qloballaşma və sosial siyasət
17. Rifah və rifah dövləti anlayışı
18. İnkişaf etmiş ölkələrdə sosial iş nümunələri
19. Qloballaşma dövründə uşaq siyasəti
20. Postmodern dövrdə uşaq tərbiyəsi
21. Beynəlxalq uşaq hüquqları
22. Beynəlxalq sosial iş modelləri
23. ABŞ-da sosial iş
24. Türkiyədə sosial iş
25. Almaniyada sosial iş
26. İnsan alveri və sosial iş
27. İnsan alveri qurbanları ilə keys menecment
28. Miqrantlarla sosial iş
29. Qloballaşma və miqrasiya
30. Miqrantlarla sosial işdə əsas bacarıqlar
31. Qloballaşma və münaqişələr
32. Münaqişə anlayışı
33. Sosial münaqişənin həll yolları
34. Münaqişə nəzəriyyəsi və sosial iş
35. Fövqəladə hallarda sosial iş və Hərbi sosial iş
36. Travmatizasiya olunmuş insanların ehtiyacları
37. Fövqəladə hallarda sosial işçilərin rolu
38. Hərbi sosial işdə standartlar
39. İnsan hüquqları və təşkilatlar
40. BMT nin tərkibində sosial təşkilatlar

XIV: Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları

1. Qloballaşmanın mahiyyəti
2. Qloballaşma prosesinin təsirləri
3. Qloballaşmaya müxtəlif baxışlar, antiqlobalizm
4. Qloballaşma və sosial iş peşəsi
5. Beynəlxalq sosial işin dəyərləri
6. Beynəlxalq sosial işin prinsipləri
7. Sosial işçinin klientlərə qarşı etik məsuliyyətləri
8. Həmkarlara qarşı etik məsuliyyətləri
9. Cəmiyyətə qarşı etik məsuliyyətləri
10. Sosial- qlobal problemlərin təsnifatı.

II Kollokvium sualları

1. Beynəlxalq aləmdə gender məsələləri
2. Azərbaycanda qadın hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində görülmə işlər.
3. Qloballaşma və sosial siyasət
4. Rifah və rifah dövləti anlayışı
5. Qloballaşma dövründə uşaq siyasəti
6. Postmodern dövrdə uşaq tərbiyəsi
7. Beynəlxalq uşaq hüquqları
8. Beynəlxalq sosial iş modelləri
9. İnsan alveri anlayışı və ona qarşı mübarizə
10. İnsan alveri qurbanları ilə keys menecment

"Qloballaşma və beynəlxalq sosial iş" fənninin sillabusu 050807-" Sosial iş" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 14 fevral 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №07) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

m.G.M.Mirzəzadə

Kafedra müdiri:

dos.A.X.Əliyev

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Natamam ailələrlə sosial iş"

Fənn proqramı: Azərbaycan Universiteti "Sosial iş" ixtisası üzrə bakalavr hazırlığı üçün 25.01.2018-ci il tarixli iclasının (pr № 5) qərarına əsasən təsdiqlənmişdir. "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" fənləri kafedrasının 14 fevral 2024-cü il tarixli iclasında müzakirə edilmişdir (Protokol N07)

Kodu: IPFS-B05

Tədris ili: II (2024-2025) semestr: IV

Tədris yükü: Ümumi-210 saat; Auditoriya saati-75 saat (45saat mühazirə, 30 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: m. Mirzəzadə Günel Məhərrəm qızı

E-mail ünvanı: gunelmirzazada@mail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov k.19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsi. <http://www.e-qanun.az/code/10>

Ailədə konfliktlər və onların təzahür xüsusiyyətləri. Bakı, 2013

Cəmilə Köçəri qızı İsbəndiyarova. Ailə dəyərlərini simvollaşdıran kultlar. Bakı, "Elm və təhsil" nəşriyyatı, 2018, 64 səh.

Erix From. Sevmək sənəti. Qanun Nəşriyyatı. 2013. 144 səh

Azad Nəhmədov Qloballaşma və mədəni dəyərlər. Bakı 2019 Tuna. 116 səh.

Həsən Quliyev. "Azərbaycanda ailə məişətinin bəzi məsələləri". Bakı: Elm, 1986, 96 səh

Xacə Nəsirəddin Tusi. Əxlaqi Nasiri. "Lider Nəşriyyatı". 2005. 280 səh

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

"Natamam ailələrlə sosial iş" fənni sosial işdə tədqiqat prosesinin öyrənilməsi və onun metodlarından necə istifadə etməyin qaydalarını öyrədir. Tələbələr sosial iş təcrübəsi zamanı zəruri olan etik, bilik, bacarıq və verdişləri inkişaf etdirmək, sosial işin tarixindən, ailə və qruplarla sosial işdə müdaxilə metodları haqda məlumatlandırmaq, tələbələr böhran vəziyyətlərində müdaxilə üsulları ilə tanış etmək və s. fənnin tədrisinin əsas məqsədlərindən biri hesab edilir. Həmçinin tədris kursu "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət fənləri" kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələr üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi 2 tədris ilinin IV semestrində 75 saat (45 s. mühazirə, 30 s. məşğələ) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə "Natamam ailələrlə sosial iş" mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, prinsipləri ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlara yer verilir. Tələbələr fənni öyrənməklə sosial işlə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 45 saat , seminar 30 saat. Cəmi: 75 saat

№	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu1. Natamam ailələrlə sosial iş kursuna giriş. Ailə institutuna ümumi baxış. Plan: 1. Ailə anlayışının tarixi səciyyəsi. 2. Ailənin tərkibi və mahiyyəti. 3. Ailənin əsas funksiyaları.	4	2	
2	Mövzu 2. Sosial elmlərdə ailə məfhumun təsviri. Plan: 1. Sosial elmlərdə ailəyə yanaşma. 2. Ailə üzvləri arasında münasibətlərin kateqoriyaları. 3. Ailə mühitində dəyərlər və etik normalar. 4. Ən çox rast gəlinən problemlər və onlara münasibət haqqında 3 nəzəriyyə.	2	2	
3	Mövzu 3. Fərdin həyatında ailənin rolu.. Plan: 1. Müasir insan üçün ailə anlayışının mənası. 2. Qloballaşma prosesi və ailə. 3. Ailənin fərdə sosial-psixoloji təsiri. 4. Şəxsiyyətin formalaşmasında ailənin rolu.	2	2	
4	Mövzu: 4. Azərbaycanda ailənin mövcud inkişaf istiqamətləri.. Plan: 1. Milli-mənəvi dəyərlərdə ailənin yeri 2. Qloballaşma dövrünün Azərbaycan ailəsinə təsiri 3. Azərbaycanda ailə institutunun inkişaf perspektivləri	2	2	
5	Mövzu 5. Beynəlxalq və yerli qanunvericilik kontekstində ailə anlayışının nəzərdən keçirilməsi. Plan: 1. Ailə institutuna hüquqi aspektdən baxış. 2. Ailə münasibətlərinin qanunla tənzimlənməsi. 3. Qanunların ailə həyatına müdaxiləsinin təsirləri. 4. Azərbaycan Respublikasının Ailə məəcəlləsinin xüsusiyyətləri.	4	2	

6	Mövzu 6. Natamam ailənin tərkibi, əsas xüsusiyyətləri.. Plan: 1. Ailə formaları, növləri. 2. Natamam ailə anlayışının mənası. 3. Natamam ailələrin təsnifatı. 4. Natamam ailəyə aid xüsusiyyətlər.	2	2	
7	Mövzu 7. Natamam ailənin psixoloji durumu, problemləri. Plan: 1. Uşaqlarından birini itirmiş ailənin xarakteristikası. 2. Natamam ailənin sosial problemləri. 3. Natamam ailənin psixoloji problemləri. 4. Natamam ailənin iqtisadi problemləri.	4	2	
8	Mövzu 8. Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların təsnifatı. Plan: 1. Valideynlərini itirmiş uşaqlar. 2. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar. 3. Valideyn-övlad münasibətlərinə baxış. 4. Valideynin yoxluğu ilə üzləşən uşaqların təsnifatı.	2	2	
9	Mövzu 9. Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların üzləşdiyi çətinliklər. Plan: 1. Valideynlərini itirmiş uşaqların xarakteristikası 2. Valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqların vəziyyəti. 3. Bağlılıq nəzəriyyəsi və "ana deprivasiyası".	2	2	
10	Mövzu 10. Dövlətin ailə institutuna diqqət və dəstəyi. Plan: 1. Milli maraqlar kontekstində ailə. 2. Ailənin dövlət üçün əhəmiyyəti. 3. Dövlətin ailəni himayə etmə üsulları. 4. Əhəmiyyət artırma və sağlam cəmiyyət qurmaq üçün ailəyə dövlət dəstəyi.	2	2	
11	Mövzu 11. Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlara dövlətin münasibəti. Plan: 1. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla işdə dövlətin məqsədləri. 2. Uşağın ailədə yaşamaq hüququ. 3. De-institutlaşma prosesi. 4. Qeyd-keçirilmə mexanizmi.	2	2	
12	Mövzu 12. Natamam ailələr və bu ailələrdəki uşaqlara dövlət və cəmiyyət tərəfindən yardım. Plan: 1. Övladlığa götürmə və himayədar ailə. 2. Dövlət qurumlarının valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla apardığı fəaliyyət. 3. Azərbaycanda uşaq hüquqları ilə bağlı iş aparan qurumlar.	2	2	
13	Mövzu 13. Sosial işdə ailəyə yanaşma. Plan: 1. Sosial iş və ailə əlaqələrinin mahiyyəti. 2. Ailə ilə iş zamanı sosial işçilərin dəyərləri. 3. Sosial işçi-fərd və ailə arasındakı münasibətlərin mahiyyəti. 4. Sosial işdə sistem nəzəriyyəsi və ailə.	2	2	
14	Mövzu 14. Natamam ailələrlə sosial işin ümumi xüsusiyyətləri. Plan: 1. Natamam ailələrlə bağlı sosial işçilərin gördüyü tədbirlər. 2. Sosial işçilərin natamam ailəyə makro, mezo, mikro səviyyədə dəstəyi.	2	2	

15	Mövzu 15. Ailənin qiymətləndirilməsi və problemlərin müəyyənləşdirilməsi. Plan: 1. Natamam ailə ilə aparılan "Keys menecment" prosesi. 2. Natamam ailənin müəyyənləşdirilməsi. 3. Keys menecment prosesində ailə haqqında məlumatların toplanması. 4. Keys menecment prosesində ailənin qiymətləndirilməsi və problemlərin müəyyənləşdirilməsi.	2	2	
16	Mövzu 16. Müdaxilə strategiyalarının hazırlanması və tətbiqi Plan: 1. Sosial işçinin ailəyə müdaxilə strategiyasını müəyyənləşdirməsi. 2. Ailəyə müdaxilə zamanı görülməli olan işlər. 3. Sosial işçinin ailəyə müdaxilə zamanı istifadə etdiyi vasitələr.	2	2	
17	Mövzu 17. Ailənin gücləndirilməsi anlayışı. Plan: 1. Sosial işçi tərəfindən ailənin gücləndirilməsi. 2. Güclü cəhətlərə yönəlmiş yanaşma.	2	2	
18	Mövzu 18. Ailə üzvləri ilə sosial işçi arasında əməkdaşlıq. Plan: 1. Keys menecment prosesi bitdikdən sonra sosial işçinin vəzifələri. 2. Sosial işçi-ailə əməkdaşlığı. 3. Natamam ailə ilə iş zamanı sosial işçinin etik prinsipləri.	2	2	
19	Mövzu 19. Ailə planlaşdırılması. Plan: 1. Ailə planlaşdırması nədir. 2. Sosial işçilərin ailə planlaşdırılmasında rolu. 3. Əhali artımı ilə bağlı sosial işçilərin vəzifələri. 4. Ailənin sağlamlıq inkişafı üçün sosial işçilərin görə biləcəyi preventiv tədbirlər.	2	2	
	Cəmi:	45s.	30s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Fənnin tədrisinin məqsədi, tələbələrə sosial biliyin səviyyələri, sosioloji biliyin strukturunda empirik sosiologiyanın və tətbiqi tədqiqatların yeri, sosioloji tədqiqatların mahiyyəti, strukturu, formaları barədə sistemli biliklərlə yaxından tanış etmək, onlara müvafiq ixtisas bilikləri və peşə fərdi işlərini dərindən aşılamaqdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Sosial işdə tədqiqat metodlarının nəzəri əsaslarını öyrənir;
- Sosial işin tədqiqi sahəsində vacib olan məlumatları mənimsəyir;
- Fərqli situasiyalarda problemləri araşdırarkən vacib məlumatları analiz, təhlil etmək, nəzəri bilikləri praktiki tədqiqatla əlaqələndirmək metodlarına yiyələnir;
- Tədqiqat metodlarının sosial iş prosesi zamanı istifadəsi qaydalarını öyrənir;
- Sosial işdə müdaxilə metodologiyalarının praktik tətbiqi yollarını mənimsəyir

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Ailə anlayışının tarixi səciyyəsi.
2. Ailənin tərfi və mahiyyəti.
3. Ailənin əsas funksiyaları.
4. Sosial elmlərdə ailəyə yanaşma.
5. Ailə üzvləri arasında münasibətlərin kateqoriyaları.
6. Ailə mühitində dəyərlər və etik normalar.
7. Ailədə ən çox rast gəlinən problemlər və onlara münasibət haqqında 3 nəzəriyyə.
8. Müasir insan üçün ailə anlayışının mənası.
9. Qloballaşma prosesi və ailə.
10. Ailənin fərdi sosial-psixoloji təsiri.
11. Şəxsiyyətin formalaşmasında ailənin rolu.
12. Milli-mənəvi dəyərlərdə ailənin yeri
13. Qloballaşma dövrünün Azərbaycan ailəsinə təsiri
14. Azərbaycanda ailə institutunun inkişaf perspektivləri
15. Ailə institutuna hüquqi aspektdən baxış.
16. Ailə münasibətlərinin qanunla tənzimlənməsi.
17. Qanunların ailə həyatına müdaxiləsinin təsirləri.
18. Azərbaycan Respublikasının Ailə məəcəlləsinin xüsusiyyətləri

19. Ailə formaları, növləri.
20. Natamam ailə anlayışı.
21. Natamam ailəyə aid xüsusiyyətlər.
22. Üzvlərindən birini itirmiş ailənin xarakteristikası.
23. Natamam ailənin sosial-psixoloji problemləri.
24. Natamam ailənin iqtisadi problemləri.
25. Valideynlərini itirmiş uşaqlar.
26. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar.
27. Valideynlərini itirmiş uşaqların xarakteristikası.
28. Bağlılıq nəzəriyyəsi və "ana deprivasiyası".
29. Ailənin dövlət üçün əhəmiyyəti.
30. Əhali artımı və sağlam cəmiyyət qurmaq üçün ailəyə dövlət dəstəyi.
31. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla işdə dövlətin məqsədləri.
32. Uşağın ailədə yaşamaq hüququ.
33. De-institutlaşma prosesi.
34. Qeyt-kipinq mexanizmi.
35. Övladlığa götürmə və himayədar ailə.
36. Dövlət qurumlarının valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla apardığı fəaliyyət.
37. Sosial iş və ailə əlaqələrinin mahiyyəti.
38. Ailə ilə iş zamanı sosial işçilərin dəyərləri.
39. Sosial işdə sistem nəzəriyyəsi və ailə.
40. Natamam ailələrlə bağlı sosial işçilərin gördüyü tədbirlər.
41. Natamam ailə ilə aparılan "Keys menecment" prosesi.
42. Keys menecment prosesində ailə haqqında məlumatların toplanması.
43. Keys menecment prosesində ailənin qiymətləndirilməsi və problemlərin müəyyənləşdirilməsi.
44. Sosial işçinin ailəyə müdaxilə strategiyasını müəyyənləşdirməsi.
45. Sosial işçinin ailəyə müdaxilə zamanı istifadə etdiyi vasitələr.
46. Sosial işçi tərəfindən ailənin gücləndirilməsi.
47. Sosial işçi-ailə əməkdaşlığı.
48. Natamam ailə ilə iş zamanı sosial işçinin etik prinsipləri.
49. Ailə planlaşdırması nədir.
50. Ailənin sağlam inkişafı üçün sosial işçilərin görə biləcəyi preventiv tədbirlər.

XIV. Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları

1. Ailə anlayışının tarixi səciyyəsi.
2. Ailənin tərif və mahiyyəti.
3. Ailənin əsas funksiyaları.
4. Sosial elmlərdə ailəyə yanaşma.
5. Ailə üzvləri arasında münasibətlərin kateqoriyaları.
6. Ailə mühitində dəyərlər və etik normalar.
7. Ailədə ən çox rast gəlinən problemlər və onlara münasibət haqqında 3 nəzəriyyə.
8. Müasir insan üçün ailə anlayışının mənası.
9. Qloballaşma prosesi və ailə.
10. Ailənin fərdə sosial-psixoloji təsiri.
11. Milli-mənəvi dəyərlərdə ailənin yeri.
12. Qloballaşma dövrünün Azərbaycan ailəsinə təsiri.
13. Ailə institutuna hüquqi aspektdən baxış.
14. Qanunların ailə həyatına müdaxiləsinin təsirləri.
15. Azərbaycan Respublikasının Ailə məəcəlləsinin xüsusiyyətləri.

II Kollokvium sualları

1. Ailə formaları, növləri.
2. Natamam ailə anlayışı.
3. Üzvlərindən birini itirmiş ailənin xarakteristikası.
4. Natamam ailənin sosial-psixoloji problemləri.
5. Natamam ailənin iqtisadi problemləri.
6. Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum uşaqlar.

7. Bağlılıq nəzəriyyəsi və "ana deprivasiyası".
8. Ailənin dövlət üçün əhəmiyyəti.
9. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla işdə dövlətin məqsədləri.
10. De-institutlaşma prosesi.
11. Qeyt-kipinq mexanizmi.
12. Övladlığa götürmə və himayədar ailə.
13. Dövlət qurumlarının valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla apardığı fəaliyyət.
14. Sosial iş və ailə əlaqələrinin mahiyyəti.
15. Sosial işdə sistem nəzəriyyəsi və ailə.

"Natamam ailələrlə sosial iş" fənninin sillabusu 050807-" Sosial iş" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 14 fevral 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №07) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

m.G.M.Mirzəzadə

Kafedra müdiri:

dos.A.X.Əliyev